768/07

Den 11. juni 2007 blev i sag nr. 69.289:

xxxxx xxxxxxxxx
xxxxxxxxxxx x
xxxx xxxx

mod

Topdanmark Forsikring A/S
Borupvang 4
2750 Ballerup

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har en gruppelivsforsikring tegnet som led i aftale mellem IDA og Topdanmark Forsikring A/S, klager over selskabets afvisning af at anerkende, at hans erhvervsevnetab udgør mindst 2/3 af den fulde erhvervsevne.

Selskabet har afvist at yde forsikringsdækning med henvisning til, at klagerens generelle erhvervsevne ikke findes at være nedsat i dækningsberettigende grad.

Forsikringen berettiger til udbetaling af invalidesummen, såfremt den forsikredes generelle erhvervsevne varigt skønnes nedsat med mindst 2/3 før det fyldte 60. år.

Klageren, der er født i marts 1946, ingeniøruddannet og selvstændig siden 2002, har siden ungdommen haft problemer med lænderygsmerter, som er tiltaget gennem årene. Han har desuden problemer med knæ, hofter og senest venstre skulder, som blev skadet under et fald i 2001.

I ansøgning om udbetaling af invalidesummen dateret 3/11 2005 har klageren bl.a. anført, at der er følger efter skade i venstre skulder, slidgigt i begge hofteled og venstre knæ og svær slidgigt i lænden med forskydning mellem 2 lændehvirvler. Klageren har endvidere anført, at der er smerter konstant i ryg, knæ og skulder, hvilket gør, at han ik-

ke kan stå ret op, ligesom han hverken kan gå eller sidde i længere tid ad gangen. Det fremgår endvidere, at klageren har ansøgt om førtidspension, men den 23/12 2004 var meddelt afslag. Det fremgår endelig, at han modtager forsikringsydelse fra et andet selskab, der har vurderet hans erhvervsevnetab til mindst 2/3.

Selskabet indhentede på baggrund af ansøgningen lægeligt og kommunalt materiale. Af speciallægeerklæring af 14/6 2005 udfærdiget af overlæge i ortopædisk kirurgi, J.J. fremgår bl.a.:

"**RESUMÉ OG KONKLUSION**

59-årig mand med mangeårige bevægeapparatsgener dog ikke fra overekstremiteterne. Falder i glat føre december 2001 og kommer til skade med venstre skulder. Siden udviklet kroniske smerter i venstre skulder som han især mærker ved belastning og forsøg på arbejde i eller over skulderhøjde. Der foreligger normal røntgenundersøgelse, samt ultralydsscanning der har vist irration ved rotator cuff senernes tilhæftning.

Objektiv undersøgelse påvises ret udtalt bevægeindskrænkning foruden nedsat kraft ved udaddrejning og udadføring af armen.
Har sandsynligvis ved ulykken pådraget sig partiel skade af rotatur cuff senerne, som nu giver sig udslag i kronisk rotator cuff irritation.
Symptomer og objektive fund er forenelige hermed.
Der er sandsynlig sammenhæng mellem ulykkestilfældet den 27. december 2001 og lidelsen."

Samme læge har i speciallægeerklæring til andet selskab bl.a. anført:

"**ANAMNESE**

Patientens klager vil i det følgende blive inddelt i ryggener, hoftegener, knægener og skuldergener. Vedr. skuldergenerne vil jeg tillade mig at henvise til vedlagte speciallægeerklæring udfærdiget d.d. til forsikringsselskabet TopDanmark.

**Ad ryggener**

…

De aktuelle gener fra ryggen består overvejende i lændesmerter, som nærmest er konstant til stede ind imellem med udstråling ned i venstre underekstremitet langs ud-

siden til især 3. tå. Smerterne forværres hvis han går langt. Kan således maksimalt gå 1 km. Når han går skal det foregå foroverbøjet. Kan heller ikke holde ud at sidde lang tid af gangen, ligesom vejrskifte kan føre til forværring af generne.

Oplyser også at løft på noget der vejer mere end få kg, kan forværre ryggenerne markant.

**Ad hofter:** Skadelidte har i løbet af de sidste ca. 5 år fået tiltagende gener fra sit venstre hofteled. Han beskriver at smerten sidder inde ved hoftekammen. Han har ikke så mange smerter ved gang, men dog i gangsætningssmerter og anfører endeligt at han har tendens til at få smerter, hvis han sidder længe.

**Ad knæ:** Patienten oplyser at han i 1998 hos en privat praktiserende ortopædkirurg … blev opereret i venstre knæ, hvor han fik fjernet noget menisk fra indvendige side af knæet. Samtidigt blev der konstateret begyndende slidgigt i knæet. Han har flere gange ved egen læge fået binyrebark injektioner med god, men desværre kortvarig effekt.

Aktuelt har han stort set konstante smerter i venstre knæ. Disse sidder overvejende på indsiden af knæet og forværres hvis han går, men kan også forværres ved at holde knæet stille i samme stilling i længere tid.

Ad skulderen henvises til vedlagte speciallægeerklæring udfærdiget til TopDanmark.

…

**RESUMÉ OG KONKLUSION**

59-årig mand, som gennem mange år har haft udtalte ryggener og desuden i en årrække gener fra venstre knæ og venstre hofte.

Disse gener er langsomt blevet forværret siden 2002 især vedrørende hoftegenerne. Årsagen hertil er slidgigtforandringer i såvel ve. knæ som hofte, og i ryggen forskubning mellem to hvirvler foruden degeneration af flere disci.

Den største aktuelle forandring er dog at han nu også efter fald december 2001 har fået kroniske venstresidige skuldersmerter, sandsynligvis grundet skade på rotator cuff senerne med efterfølgende kronisk irritationstilstand. Hans aktuelle helbredstilstand umuliggør at han kan køre lange distancer i bil, men på den anden side vil det være muligt for ham at udføre et ikke fysisk krævende arbejde, hvor han har mulighed for at afvekslende arbejdsstillinger."

På baggrund af de indhentede oplysninger meddelte selskabet ved skrivelse af 6/1 2006 afslag på udbetaling af forsikringssummen.

Over for nævnet har klageren i klage af 21/4 2006 nedlagt påstand om, at selskabet anerkender, at han har mistet 2/3 af den generelle erhvervsevne. Han har til støtte for påstanden vedlagt supplerende redegørelse, hvoraf det bl.a. fremgår:

> "Jeg kan ikke gå helt oprejst og må skifte stilling for at undgå forværring af mine lændesmerter. Jeg kan ikke udføre alm. fysisk arbejde såsom støvsugning og kan ikke sidde mere end 15 min. ad gangen. Jeg kan kun gå korte distancer a 300 meter pga udtalte smerter i begge knæled, jeg kan ikke stå mere end 5 minutter ad gangen. MHT smerter er jeg konstant forpint, har afbrudt nattesøvn med deraf flg. nedsat koncentrationsevne om dagen
>
> …
>
> … Jeg har hele mit voksenliv været en arbejdsnarkoman, arbejdet trods smerter og af samme grund forsøgt at beskæftige mig også de senere år. Men jeg kan ikke engang holde til at sidde ved en computerskærm et par timer om dagen.
>
> …
>
> Det undrer mig at Danica Pension vurderer, at min generelle erhvervsevne er nedsat til mindre end 1/3 og TopDanmark har vurderet at min erhvervsevne i ethvert erhverv er nedsat med omkring halvdelen."

Selskabet har over for nævnet ved skrivelse af 9/6 2006 fastholdt sin afgørelse og har til støtte herfor bl.a. anført:

> "På baggrund af U.H.s helbredsoplysninger herunder speciallægeerklæringerne begge af den 14. juni 2005 fra speciallæge i ortopædisk kirurgi J.J. (bilag …) har Topdanmarks lægekonsulent M.S. vurderet, at U.H.s varige erhvervsevnetab ikke udgør mindst 2/3 (jfr. hans notater af den 4. maj 2006 bilag …):

• Speciallæge J.J. anfører således bl.a. i erklæringen udfærdiget på foranledning af Danica (bilag ..), at 'vil det være muligt for ham at udføre et ikke-fysisk krævende arbejde, hvor han har mulighed for afvekslende arbejdsstillinger'.

• På erklæringen af den 3. november 2005 (bilag ..) om ansøgning om udbetaling af Gruppeinvalidesummen oplyste U.H., at han var i stand til at arbejde 2-3 timer om dagen som ingeniør, og at et af de største problemer var, at ikke kunne køre så meget i bil som jobbet krævede.

…

Topdanmark har på baggrund af Deres henvendelse vurderet sagen på ny. Vi har dog ikke fundet grundlag for at ændre vores afgørelse af den 6. januar 2006 (bilag ..) og fastholder derfor, at U.H.s generelle erhvervsevnetab ikke udgør mindst 2/3, hvilket er ensbetydende med, at U.H. ikke opfylder betingelserne for udbetaling af Gruppeinvaliderenten."

Efter indbringelse af sagen for Ankenævnet for Forsikring har K. Kommunes lægekonsulent i helbredsattest af 5/5 2006 bl.a. anført:

"**1. Sygehistorie**

…

Socialt: Fraskilt. … Ingeniør uddannet. I øjeblikket selvstændig erhvervsdrivende med import og distribution af frugtprodukter fra Kina. For 2 år siden fået tilkendt erstatning fra Danica Pension og erklæret at have mindre end 1/3 erhvervsevne i behold.

…

**5. Beskrivelse af funktionsevnen**

…

Funktionsevnen vurderes som udtalt forringet og indskrænket.

Jeg er ret enig med den samlede vurdering af Danica Pension, som skønner at pt. har mindre end 1/3 af sin erhvervsevne intakt p.g.a. udtalt degenerative processer i bevægeapparatet.

Jeg vurderer at han ville kunne klare flex-job på max 10-15 timer pr. uge."

Overlæge i neurokirurgi F.B. har i speciallægeerklæring af 6/7 2006 bl.a. anført:

"Konklusion

FN. har således gennem årtier haft kroniske lænderygsmerter, accentueret gennem de senere år. Der har ikke været nogle overbevisende radikulære symptomer i underekstremiteterne, ej heller gangprovokerede. Derimod har pt. gener fra begge knæled, i øjeblikket mest venstre, hvor smerterne i forbindelse med belastning kan trække ned på forsiden af venstre crus. Røntgenologisk er der jo altså betydelige degenerative/spondylotiske og spondylartrotiske forandringer i lændecolumna, og med en pseudospondylolistese L4/L5 med forreste brodannelse. Da der ikke er nogen mistanke om neurogen påvirkning er der ikke grundlag for at overveje noget operativt fra neurokirurgisk side og jeg mener heller ikke, at instrumenteret kirurgi er aktuelt hos denne pt. med de meget udbredte forandringer ligesom pseudospondylolistesen L4/L5 må betegnes som værende stabil med den udtalte forreste brodannelse. Pt. er jo altså blevet tiltagende invalideret af symptomerne gennem de senere år, hvilket der jo altså er en god grund til med de udbredte slidgigtforandringer."

Det tilkomne materiale har ikke ændret selskabets afgørelse, hvilket selskabet meddelte ved skrivelse af 21/7 2006 til nævnet.

Af forsikringsbetingelserne fremgår:

"**§ 3 Invalidesum**

Omfatter gruppelivsforsikringen invalidesum, vil retten til udbetaling indtræde, når gruppemedlemmets erhvervsevne - efter ikrafttrædelsesdatoen, men inden det aftalte udløbstidspunkt - på grund af sygdom eller ulykkestilfælde varligt er nedsat til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne.

Udbetalingen af invalidesummen forudsætter, at den nedsatte erhvervsevne skønnes at være varig. Det skal således være overvejende sandsynligt, at gruppemedlemmets erhvervsevne ikke nu eller senere ved lægelig behandling, omskoling, genoptræning, uddannelse eller i øvrigt vil kunne bedres i sådan grad, at gruppemedlemmet ikke længere ville kunne opfylde betingelserne for udbetaling af invalidesum. Vurderingen sker, når tilstanden er stationær, så det varige erhvervsevnetab kan fastsættes. Vurderingen afventer ikke en evt. afgørelse fra det offentlige om tilkendelse af førtidspension, men alene stationærtidspunktet."

Nævnet udtaler:
Efter sin gennemgang af sagen - herunder det lægelige materiale - finder nævnet det ikke sandsynliggjort, at klagerens generelle erhvervsevne på nuværende tidspunkt er nedsat med mindst 2/3 af den fulde erhvervsevne. At et andet selskab har vurderet klagerens generelle erhvervsevnetab til mere end 2/3 ændrer ikke herved.

Som følge af det anførte

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Marianne Højgaard Pedersen